

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: **Torbjørn Grimstad**
Arkivsaksnr.: **21/31**

Arkiv: **140**

VEDTAK AV PLANPROGRAM KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2021-2033

Rådmannens innstilling:

I henhold til plan- og bygningsloven § 11-13 fastsetter Beiarn kommunestyre planprogram for «Kommuneplanens arealdel 2021-2033» slik det foreligger og har vært på høring.

Saksutredning:

Planprogrammet ble lagt ut til offentlig ettersyn og sendt på høring 4. februar. Det er kommet inn flere innspill til planprosessen, men ingen særskilt kritiske merknader til planprogrammet.

Innspillene med kommunens vurdering følger i tabell på de neste sidene. Disse tas med videre i planprosessen.

KA 2021-2033 INNSPILLSVURDERING

Tabellen angir generelle innspill fra høringspartene. Konkrete innspill til arealbruk behandles etter tabellen.

Instans	Innspill	Kommunens vurdering
Nordland fylkeskommune	<p>Knutepunktutvikling, det å fortette områder som allerede er utbygd og har tilgang på ulike tjenester, er i tråd med nasjonale og regionale interesser. Flerbruk av bygg ser vi at ofte bidrar til å skape møteplasser for lokalbefolkningen og lokaler for frivillighet i kommunen. Møteplasser på tvers av aldersgrupper og interesser er viktige bidragsyttere til gode bomiljø og lokalsamfunn. Frivilligheten ser vi også at er med på å skape gode lokalsamfunn.</p>	<p>Beiarn kommune er i gang med knutepunktutvikling på Storjord. Innspillet oppfattes som en oppfordring til å legge til rette for bygging hovedsakelig på Storjord, Tollå og Moldjord.</p>
	<p>Vi ser på det som positivt at kommunen ønsker å gjenbruke bygg. Gjenbruk av bygg og materialer bidrar også positivt i et klimaperspektiv.</p>	<p>Gjenbruk av bygg kan fordre omregulere bygg som er tatt ut av drift.</p>
	<p>Kommunen bør fortsette å gjennomføre arealregnskap for å kartlegge behovet for utbyggelse av uutbygde arealer. For å bidra til måloppnåelse innen bærekraftsmål nr.13 bør et arealregnskap anvendes til utarbeidelse av klimaregnskap.</p>	<p>Arealregnskap vil være en naturlig del av kommuneplanens arealdel.</p>
	<p>Det er viktig at tilretteleggingen for besøkende skjer på en slik måte at det skapes gode opplevelser både for besøkende og befolkningen i kommunen. Det er flere opplevelsesbaserte besøksnæringer knyttet til dette landskapet. Særlig tilknyttet Beiarelva som er et viktig lakseførende vassdrag, men også som en innfallsport til Saltfjellet og Svartisen nasjonalpark, der vassdraget har sitt utspring. En helhetlig besøksforvaltning blir viktig å ta inn i planen, slik at man tar vare på de mange natur- og miljøverdiene, lokalsamfunnets og de besøkendes ønsker og brukerinteresser, samtidig som man balanserer dette mot andre næringer og legger grunnlag for en sunn besøksnæring.</p> <p>Vi mener det kan være hensiktsmessig å utarbeide en egen kommunedelplan for Beiarelva. Dette siden elva og området rundt elva utgjør et viktig ressursgrunnlag for kommunen og er viktig å bevare av naturforvaltningshensyn.</p>	<p>Beiarn kommune har ikke tatt stilling til hvorvidt vi oppfyller kravene til Norges Nasjonalparkkommuner.</p> <p>Beiarn kommune ser at en helhetlig kommunedelplan for Beiarelva vil gjøre arealforvaltningen rundt elva mer forutsigbar og bidra til bedre forvaltning.</p>

	<p>Direktoratet for mineralforvaltning etterspør at mulige områder for uttak av råstoff tas inn i kommuneplanens arealdel. Dette vil være en viktig målsetning for planen, særlig området med gabbro som ligger på sørsiden av Beiarfjorden ved Morten Jonsaelva. Dette er et område som kan inneholde en stor forekomst med gabbro av god kvalitet. I så tilfelle vil denne kunne utvikles til en regional ressurs som kan erstatte import av høykvalitets råstoff til bærelag og toppdekke i veier, og som tilsalgsmaterial i betong.</p>	<p>Beiar kommune ønsker å legge Morten Jonso-gabbroen inn som fremtidig råstoffuttak i kommuneplanens arealdel.</p>
	<p>Evjen Granitt AS har siden oppstart i 1998 utviklet seg til å bli en viktig leverandør av naturstein (granitt) til stedsutviklingsprosjekter flere steder i landet. Granitt fra Beiar kan på sikt et potensial til å få et større marked regionalt og nasjonalt. I kommunens arealplan må områdets og forekomstens størrelse og areal synliggjøres. Det samme når det gjelder ressursens betydning for sysselsetting og verdiskaping i området. Tilgang til god granitt fra en lokal ressurs slik som denne i Beiar kan også erstatte import av stein til større utbyggingsprosjekter i Nordland. Andre områder med potensial for naturstein bør være arealplanen, bl.a. pyroksenitt ved Tollå og skifer i Molid.</p>	<p>Beiar kommune vil vurdere utvidelse av eksisterende areal avsatt til råstoffuttak på Evjen. Det vil i tillegg vurderes tatt inn en havn for å legge til rette for bedre transportmuligheter.</p>
	<p>I likhet med andre kommuner så har Beiar behov for korttransporterte masser av sand og grus til bygg- og anleggsformål. Beiar har sand- og grusressurser, men de er ikke angitt med god kvalitet på NGUs ressurskart. Kommunen bør likevel ta kontakt med NGU for å få et svar på om det finnes slike forekomster i Beiar som bør avsettes til framtidige uttak. Vi minner om at dersom det ønskes å settes av forekomster til uttak, bør dette fremstilles med hensynssone i arealplankartet, jf. §11-8 c).</p>	<p>Beiar kommune vil i prosessen vurdere hvor vi kan legge til rette for råstoffuttak for å dekke det lokale behovet innad i Beiar.</p>
	<p>LNFR Jordbruk Under pkt. 4 om LNFR-områdene er det nevnt et mulig behov for omdisponering til andre formål, særlig boliger. Her må vi minne om nasjonal og regional jordvernpolitikk og regionale målsetninger om omfanget av omdisponering. Videre bør planen presisere hva som menes med smidighet i egnede områder. Dette kan bety en liberal dispensasjonspraksis, noe vi bør advare mot. Kommunen bør ha en klar og tydelig politikk når det gjelder omdisponering av LNFR-områder spesielt og dispensasjoner generelt. Ny KPA bør ha tydelige føringer her.</p>	<p>Beiar kommune ser at det kan være behov for tydelige føringer slik at forvaltningen i dispensasjonssaker blir mer forutsigbar.</p>
	<p>LNFR Reindrift Beiar er viktig for reindriftnæringen i området. Det er kartlagt sommer-, høst-, vinter- og vårbeiter, i tillegg til trekk- og flyttlei, oppsamling og svømmelei/transport, i kommunen. Derfor blir det sentralt å sikre god medvirkning med reindriftseierne i planprosessen.</p>	<p>I planprosessen vil det være naturlig å ha god dialog med reindriften for å begrense fremtidige arealkonflikter.</p>

	<p>LNFR Fritidsboliger For minst mulig å berøre reindriften, friluftsområder og naturmangfoldet, bør også nye fritidsboliger legges til eksisterende utbygde områder.</p>	<p>Beiarn kommune legger opp til å begrense ny hulltaking i LNFR-områder. Vi vil prioritere områder som enten er tidligere utbygde, spredt utbygde eller nært eksisterende bebyggelse og infrastruktur.</p>
	<p>Fylkesveg Vi vil anbefale at det vurderes adkomstmulighet til nye utbyggingsarealer allerede på kommuneplannivå. For å unngå kryssing av veg er det viktig at utbyggingsområder ligger på samme side av vegen som eventuell aktivitet. Utbyggingsområder anbefales dimensjonert etter vegnettet eventuelt at det er mulig å bygge ut/oppgradere vegnettet i tråd med ønsket utbygging. Årsaken er at siktkrav, stigningsforhold og utforming av kryssløsninger er elementer som kan være relativt arealkrevende og kan være vanskelig å løse på et senere tidspunkt. I områder som avsettes til utbygging, anser vi det som svært viktig at det fortsatt settes krav til utarbeidelse av detaljplan.</p>	<p>Avklaring av adkomst til nye områder vil være en naturlig del av planprosessen.</p>
	<p>Fylkesveg Videre må trygge og gode løsninger for gående, syklende og kollektivreisende vurderes. Med dette menes at i lokalisering av områder til bolig må vurderes i forhold til barn og unges aktivitetsmuligheter og lekeområde, barnehage, skoler, grøntområde, utbygging av trygge skoleveger med mer. Dette er også i tråd med kommunens satsingsområde. Vi anbefaler at dersom nye byggeområder ikke har gang- og sykkelveg bør det stilles rekkefølgekrav om at dette skal være etablert før det iverksettes nye tiltak i nye byggeområder. Gang- og sykkelveger må fremkomme av plankartet.</p>	<p>Trafikksikkerhet vil være en naturlig del av planprosessen.</p>
	<p>Fylkesveg Kommunen ønsker å tilrettelegge for hyttefelt og utvikling av aktivitet langs Beiarelva, Beiarfjorden og andre aktuelle områder. For å unngå kryssing av veg er det viktig at parkeringsplasser plasseres på samme side av vegen som målpunktet - aktivitetsområdet. Videre må det settes av tilstrekkelig med areal slik at man unngår parkering på og langs veg.</p>	<p>Dette punktet vil måtte videreføres i en kommunedelplan for Beiarelva.</p>
	<p>Fylkesveg Rammeplanen for avkjørslar omfatter alle fylkesvegene i kommunene. Rammeplanen fastsetter hvordan holdningen til etablering av nye avkjørslar, eller bruk av eksisterende avkjørslar skal være for ulike fylkesvegstreknings. Det er fire holdningsklasser, lite streng, mindre streng, streng og meget streng. I Beiarn kommune har fylkesvegene holdningsklassene lite streng og mindre streng.</p>	<p>Beiarn kommune kan innarbeide en bestemmelse som henviser til en hver tid gjeldende rammeplan for avkjørslar.</p>

	<p>Nordland fylkeskommune arbeider med rullering av gjeldende rammeplan «Rammeplan for avkjørsler (1999)». Det foreslås i rulleringen å ta inn differensierte byggegrenser, meget streng/streng - 50 meter, mindre streng - 30 meter og lite streng 15 meter, langs fylkesveg i planen. Dette vil forenkle og redusere behovet for tillatelser fra veglovens byggegrense langs fylkesvegene. Det anbefales at den til enhver til gjeldende «Rammeplan for avkjørsler» tas inn som bestemmelse i planen.</p>	
	<p>Fylkesveg Universell utforming er et satsingsområde for Nordland fylkeskommune og vi anbefaler derfor om at det tas inn en planbestemmelse om «Universell utforming og tilgjengelighet» og at den også omfatter vegformål.</p>	<p>Vegformål i kommuneplanens arealdel skal ha bestemmelse om universell utforming og tilgjengelighet. Beiarn kommune ser at dette virker inkluderende, og vil prioritere dette i knutepunktene.</p>
	<p>Kulturminner Det er ingen fredete nyere tids kulturminner i Beiarn. Beiarn kirke er med på Riksantikvarens liste over spesielt verdifulle kirkebygg fra tiden etter 1850. I forbindelse med kulturminneverdier og konsekvensutredninger vil SEFRAC-registeret være et nyttig verktøy til bruk for identifisering av eventuelle verdifulle bygninger og bygningsmiljøer. I og med at bygningene i SEFRAC-registeret kun er registrert ut fra alder, og ikke er verneverdivurdert, er det nødvendig å gjøre en slik verdivurdering i forbindelse med bruken av registeret som kunnskapsgrunnlag. Det anbefales å trekke eventuelle lokale ressurspersoner med kompetanse på feltet inn i dette arbeidet. Beiarn kommune har nylig søkt om midler til utarbeidelse av en kulturminneplan. Vi anbefaler at dette arbeidet blir knyttet opp mot den nye kommuneplanens arealdel.</p>	<p>Beiarn kommune vil knytte en arbeidet med en kulturminneplan opp til arbeidet med kommuneplanens arealdel.</p>
	<p>Det anbefales at kommunen vurderer om viktige kulturmiljøer og kulturlandskap bør synliggjøres og gis et vern gjennom bruk av hensynssone c), sone med særlige hensyn til bevaring av kulturmiljø eller landskap, og med tilknyttede retningslinjer for å ivareta interessene. Bygninger/miljøer som eventuelt planlegges regulert til bevaring (innen en båndleggingsperiode på fire år) kan markeres med hensynssone d), sone for båndlegging. Generelle bestemmelser om hensyn som skal tas til bevaring av eksisterende bygninger og annet kulturmiljø kan gis i henhold til plan- og bygningslovens § 11-9 nr. 7. Slike bestemmelser kan omhandle både bestemmelser om ivaretagelse av det enkelte verneverdige bygg og om god tilpasning av nye byggetiltak til eksisterende bygningsmiljøer.</p>	<p>En integrering av kulturminneplan i kommuneplanens arealdel er et mål. Dette kan bli realisert gjennom en egen kommunedelplan for kulturminner ut fra vurderinger i kulturminneplan.</p>

	<p>Bestemmelser om miljøkvalitet, estetikk og landskap kan gis i henhold til § 11-9 nr. 6. Fylkeskommunen vil sterkt anbefale at det gis slike bestemmelser.</p>	
	<p>I påvente av en kulturminneplan for kommunen anbefales det at det i kommuneplanens arealdel som overordnet plan tydeliggjøres at kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap skal være et tema i senere plan- og byggesaksbehandling. Dette kan med fordel fremgå av bestemmelser eller retningslinjer. Det kan om det anses hensiktsmessig inngå at SEFRAK-registrerte bygninger skal vurderes spesielt. I henhold til kulturminnelovens § 25 er det meldeplikt for saker som gjelder byggverk oppført før 1850. Det vil si at kommunen plikter å forelegge søknad om riving eller vesentlig endring av ikke-fredete byggverk/anlegg som er oppført før 1850 til de regionale kulturminnemyndighetene (fylkeskommunen og/eller Sametinget) for uttalelse. Det kan være nyttig å sikre slik saksbehandling ved å ta det inn i bestemmelsene til kommuneplanens arealdel.</p>	<p>Beiarn kommune synes det virker fornuftig med et eget kart som tydeliggjør kutlurminner, - i påvente av kulturminneplan.</p> <p>Det er naturlig med en bestemmelse angående meldeplikt for saker som gjelder byggverk oppført før 1850.</p>
	<p>Automatisk fredete kulturminner De arkeologiske kulturminnene representerer en ikke-fornybar ressurs, og svært mange av dem er ennå ikke kjent. Plan- og bygningsloven er det viktigste instrumentet for å sikre denne kultur-historiske ressursen en god forvaltning.</p> <p>Fylkeskommunen ber om at § 1.5 i gjeldende kommuneplanens arealdel blir videreført. Tromsø Museum har skiftet navn til Norges arktiske universitetsmuseum. Dette bør oppdateres i teksten.</p>	<p>Bestemmelsen kan videreføres med oppdatert tekst.</p>
	<p>Vi gjør oppmerksom på at det vil være mulig å få avklart byggeområder i forhold til automatisk fredete, arkeologiske kulturminner på kommuneplanplannivået. Som tiltakshaver vil kommunen da måtte dekke kostnadene ved registreringsarbeidet på vanlig måte, jf. kulturminneloven § 10.</p>	<p>Beiarn kommune vil forsøke å unngå byggeområder ved kjente automatisk fredete kulturminner.</p>
	<p>Beiarfjorden Beiarfjorden hører til landskapstypen <i>Åpent kystfjordlandskap med infrastruktur og jordbrukspreg</i> (KF GTG-03 i NiN, Naturtyper i Norge). Av de 60 områdene i Nordland peker 3 områder seg ut med en så sjeldent god og typisk utforming av landskapstypen, at de er vurdert til å være av nasjonal betydning. Det er Beiarfjorden, Misvær-fjorden og Selnes. Beiarfjorden har et stort mangfold, store kontraster og et aktivt landbruk. Beiarelvass utløp i</p>	<p>Beiarn kommune ønsker å bevare fjordlandskapet i størst mulig grad, men vi viser til at gabbroforekomsten på sørsiden av fjorden har nasjonal interesse. Oppgaven blir dermed å få til en drift som påvirker landskapet i minst mulig grad.</p>

	<p>Beiarfjorden har dannet et stort og grunt delta, Reinøra, der deler av den er dyrka opp, mens andre deler er freda av naturvern hensyn. Landskapsbildet her er stadig endring, som følge av at tidevannssonen strekker seg hele 7 km innetter. Det er viktig å ta vare på særprega fjordlandskapet med svært høye landskapskvaliteter. Dette fordi de bidrar til rikt og viktig naturmangfold, samtidig som kulturlandskapet er med på å skape identitet og særpreg.</p>	<p>Et annet tiltak som kan påvirke fjorden er småbåthavn i Tverrvik. Indre Beiar mangler en trygg småbåthavn, siden området er svært utsatt for vind og fallvind. Vi ser for oss at kommuneplanens arealdel kan åpne for en ny trygg småbåthavn, lokalisert i Tverrvik, hvor det allerede er bebyggelse.</p>
	<p>Friluftslivet i Beiar er viktig for både besøkende til kommunen og en god del av befolkningen. Viktige friluftsområder og tilgangen til disse bør derfor ivaretas gjennom planarbeidet. Nordland fylkeskommune har i samarbeid med regionale friluftsråd utarbeidet en friluftslivskartlegging. Vi ber om at dette kunnskapsgrunnlaget legges til grunn for konsekvensutredningen av temaene friluftsliv og landskap. Begge disse temaene er tilgjengelig som kartlag i Nordlandsatlas. Miljødirektoratet har nylig kommet med en veileder for kartlegging, analyse, avgrensning og planlegging av markaområder. Se her for mer informasjon, veileder Planlegging av by- og tettstedsnære naturområder.</p>	<p>Beiar kommune vil bruke friluftskartleggingen som kunnskapsgrunnlag i konsekvensutredningen.</p>
	<p>Konsekvenser for vannmiljø må utredes i forbindelse med konsekvensutredning av planforslaget. Gjennom regional plan for vannforvaltning i henhold til EUs vannforskrift, er det vedtatt miljømål for vannforekomstene i planområdet. Det generelle miljømålet er at alle vannforekomster skal ha god økologisk tilstand innen 2021. Vi ber kommunen hente inn og ta hensyn til informasjon om risiko- og påvirkninger for vannforekomster som kan bli berørt av planleggingen. Informasjon om vannforekomster finnes på vann-nett. For mer informasjon om den regionale planen, vannområdene i fylket og videre veiledning, viser vi til vannportalens regionale side.</p>	<p>Beiar kommune vil hensynta vannforekomstene i planleggingen.</p>
	<p>Vannforskriften sier at drikkevannskilder skal beskyttes slik at omfanget av rensing ved produksjon av drikkevann reduseres. Det er derfor viktig at kommunen tar hensyn til drikkevannskildene i sitt planarbeid. Dette gjøres blant annet ved å innarbeide hensynssoner og planbestemmelser i arealdelen til kommuneplanen og i andre relevante planer. Dette som et forebyggende tiltak for å sikre dagens og framtidens behov for rent drikkevann.</p>	<p>Hensynssoner med bestemmelser finnes allerede for kommunale drikkevannskilder. Det vil være et mål å innarbeide det samme for private drikkevannskilder.</p>
	<p>Vi ber kommunen vurdere å ta følgende generelle retningslinje inn i kommuneplanens arealdel: <i>«Regional plan for vannforvaltning bør innarbeides og detaljeres i kommuneplan og underliggende planer, basert på kunnskap om lokale forhold. Vannmiljø og vedtatte miljømål skal vurderes og hensyntas i planarbeid som kan påvirke vann. Interkommunalt samarbeid bør vurderes ved påvirkninger på vannmiljø, på tvers av kommunegrensene.»</i></p>	<p>Beiar kommune vil vurdere hvorvidt teksten skal brukes som retningslinje, eller som en del av generelle bestemmelser for hele kommunen.</p>

	<p>Klimahensyn Med et endret klima er det forventet større og flere flommer, mer nedbør og overvann, flere skred, og havnivåstigning. Det bør derfor jobbes med klimatilpasning i arealplaner. For mer informasjon se Norsk klimaservicesenter som har utarbeidet en klimaprofil for Nordland. Denne gir et kortfattet sammendrag av dagens klima, forventede klimaendringer og klimautfordringer. Klimaprofilen er et supplement til klimahjelperen. Vi viser også til klimatilpasning.no, se havnivå i kart og NVEs nettsider. Vi viser også til Miljødirektoratets veileder om hvordan ta hensyn til klima i plan. Samt Kunnskapsbanken, en database fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap med fokus på samfunnets sårbarhet og risiko basert på naturhendelser.</p>	<p>Beiarn kommune vil planlegge med tanke på mer ekstremvær. Dette innebærer å ta høyde for eksempelvis mer intens nedbør og større flommer enn hva som fremkommer i eksisterende farekartlegginger.</p>
	<p>Akvakulturnæringen omfatter tradisjonelle aktører innenfor oppdrett av laks og ørret, men det registreres også økende interesse knyttet til andre arter som hvitfisk, alger og en fornyet satsing på skjellproduksjon. For regionene tilhørende Salten og ellers i Nordland, opererer en rekke selskaper med fokus innenfor akvakultur og eksport av sjømat. Kommunen bør, i forbindelse med sitt kommuneplanarbeid, aktivt involvere slike relevante aktører. Eksempler på tema i slik dialog med relevante aktører kan være lokalisering/koordinatfesting av eksisterende anlegg med fortøyninger og/eller arealer egnet for framtidige anlegg for ulike typer akvakultur og sjømatproduksjon i kommunens sjøområder.</p>	<p>Beiarnfjorden er en nasjonal laksefjord og Beiarelva er et nasjonalt laksevasdrag. Beiarn kommune vil på bakgrunn av dette ikke legge til rette for akvakultur, etter som vi har erfart at konsesjoner gitt til oppdrett av hvitfisk har blitt omgjort til konsesjon til oppdrett av anadrome laksefisk i nabokommune.</p>
	<p>Konsekvensutredning Nordland fylkeskommune er opptatt av at planarbeidet skal legge til grunn tilgjengelig og beslutningsrelevant kunnskap. I den grad det er mangler i kunnskapsgrunnlaget, bør kommunen så langt som mulig søke å innhente relevant kunnskap.</p>	<p>Hvert tiltak vil konsekvensutredes, og helhetsvirkningen til planen må konsekvensutredes.</p>
	<p>Temaer Det er løftet frem fem fokusområder for rullering av denne kommuneplanen. Slik som det skrives i planprogrammet må nye områder til utbyggingsformål eller endring av utbyggingsformål, konsekvensutredes. I planprogrammet er det ikke beskrevet hvilke interesser eller temaer som er særlig viktig å utrede i forbindelse med konsekvensutredningene. Videre i planprosessen ber vi om at dette tydeliggjøres.</p>	<p>Det skal konsekvensutredes for alle aktuelle tema i planen. Hvis et tema vurderes til å ikke være aktuelt for et tiltak, skal vurderingen fremkomme i konsekvensutredningen.</p>
	<p>Metode</p>	<p>Beiarn kommune noterer seg veilederen.</p>

	<p>Miljødirektoratet har nylig utarbeidet en digital veileder for konsekvensutredninger for klima og miljø. Veilederen inkluderer konsekvensutredning for temaene landskap og friluftsliv, naturmangfold, forurensning, kulturmiljø, vannmiljø, økosystemtjenester og klimagassutslipp. Temaer som kan gjøre seg gjeldende i konsekvensutredningene.</p>	
	<p><i>Medvirkning</i> Planprosessen skal legge opp til en medvirkning i tråd med plan- og bygningslovens bestemmelser. Det vil si at berørte parter i området må trekkes aktivt inn i prosessen. Nordland fylkeskommune minner om kommunens særlige ansvar for å legge til rette for aktiv deltakelse fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge.</p>	<p>Beiarn kommune ønsker aktiv deltakelse og medvirkning i planprosessen. Dette må balanseres opp mot at det er kommunens plan, hvor kommunestyret er ansvarlig for å bestemme arealbruken i kommunen.</p>
Instans	Innspill	Kommunens vurdering
Sametinget	<p>Hele Beiarn kommune dekkes av Saltfjellet reinbeitedistrikt. Reindriftnæringen er en arealkrevende næring hvor små inngrep kan få store følger. Dette med bakgrunn i marginale beiteområder og reinens behov for ulike sesongbeiter og flytteleier mellom dem. Som følge av forskrift til konsekvensutredning § 21 tredje ledd skal den samlede virkningen av planer og tiltak innenfor det aktuelle reinbeitedistrikt vurderes. Kommunen har et punkt om dette i planprogrammet, noe som gjør at vi ser at dere er bevisst på dette. I føringene for arealdelen står det at kommunen skal ivareta jordbruksnæringens produksjonsgrunnlag. Sametinget forventer også at naturgrunnet for reindriften blir ivaretatt i kommuneplanens arealdel.</p>	<p>Som tidligere nevnt, i planprosessen vil det være naturlig å ha god dialog med reindriften for å begrense fremtidige arealkonflikter.</p>
	<p>I tillegg til reindriftnæringen kan det også være annen samisk næringsutøvelse i kommunen slik som tradisjonelt fiske i samiske kyst- og fjordområder, samiske utmarksnæringer og samiske næringer innenfor kultur, utdanning og språk. Vi ber dere derfor ta tilstrekkelig hensyn til all samisk næringsutøvelse i kommuneplanens arealdel.</p>	<p>Beiarn kommune kjenner ikke til samisk næringsutøvelse utover reindriften, men det kan være naturlig å ha kontakt med Duoddara raffe om dette.</p>
	<p>I føringene for arealdelen skriver kommunen at dere vil være offensive til tilrettelegging av hyttefelt. Sametinget viser til vår planveileder punkt 5 bokstav d, der vi mener at utbygging for hytter og hytteområder som hovedregel skal skje etter reguleringsplan der også aktuelle infrastruktur til slike hytteområder inngår i planen. Hytteområder bør være mest mulig samlet for å konsentrere belastning på naturgrunnet. Større utbygginger bør styres gjennom kommuneplanens arealdel (Sametingets planveileder). Man må også vurdere den samlede virkningen på naturgrunnet for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv av</p>	<p>Det vil være et naturlig mål for Beiarn kommune å begrense konflikter gjennom planprosessen.</p>

	<p>hyttebygging sammen med annen utbygging. Vi viser også til våre uttalelser datert 17.04.2015 og 08.12.2016 i forbindelse med høring på Beiarn kommuneplans arealdel.</p>	
	<p>I føringene for arealdelen ønsker kommunen å muliggjøre utvikling av mineralressurser. Sametinget viser til vår Sametingsmelding om areal og miljø (2016), hvor vi mener at slike inngrep og tiltak kun skal tillates etter en helhetlig planlegging som sikrer naturgrunnlaget for samisk kultur og samiske næringer. Vi gjør i denne sammenhengen spesielt oppmerksom på at området i sørenden av Beiarfjorden som foreslås til mineralutvinning, er ifølge reindriftskart fra NIBIO, vinterbeiteområder for rein. Slike områder er ofte minimumsfaktorer i reindriftnæringen.</p>	<p>Angående gabbroforekomsten, som det spesielt vises til her, vil også det spesielle fjordlandskapet fordre at eventuell drift utføres mest mulig skånsomt.</p>
	<p>Det er viktig å synliggjøre historiske kulturminner og kulturmiljø deriblant samiske kulturminner slik at det tas hensyn til dette i planleggingen. En kulturminneplan er en god hjelp i dette arbeidet og vi anbefaler kommunen å lage en slik. Riksantikvarens nettside gir veiledning rundt kulturminneplan. Sametinget er ansvarlig forvaltningsmyndighet for samiske kulturminner og kan bistå kommunen med veiledning og orientering om samiske kulturminner i kommunen.</p>	<p>Beiarn kommune vil hensynta samiske kulturminner på samme måte som andre kulturminner i planprosessen. Samiske kulturminner vil være en naturlig del av en kulturminneplan.</p>
	<p>Registreringene av samiske kulturminner er fortsatt mangelfulle, noe som gjør at det i store områder ikke er gjort noen dokumentasjon av samiske kulturminner. Derfor utgjør de kjente kulturminnene sannsynligvis kun en brøkdel av den totale kulturminnebestanden. Vi anser potensialet for nye funn av hittil ukjente automatisk fredete kulturminner i Beiarn kommune for stort.</p>	<p>Ettersom Beiarn kommune legger opp til å begrense ny hulltaking i LNFR-områder og vil prioritere områder som er tidligere utbygd, håper vi å begrense konflikten med ukjente automatisk fredete kulturminner.</p>
Instans	Innspill	Kommunens vurdering
Direktoratet for mineralforvaltning	<p>Beiarn kommune ønsker å muliggjøre utvikling av mineralressursene. DMF gjør oppmerksom på at å utnytte byggeråstoff er viktig for å realisere planlagt utvikling og utbygging lokalt og regionalt. Uttak av øvrige mineralressurser vil i større grad være som en næringsinteresse lokalt, mot et nasjonalt og internasjonalt marked. Der det planlegges for uttak av mineralske ressurser bør kommunen avklare areal som sikrer mineralnæringens behov på lang sikt med</p>	<p>Beiarn kommune vil kontakte tiltakshavere av aktive og nedlagte kartlagte uttak.</p>

	<p>forutsigbare rammebetingelser. DMF anbefaler at kommunen åpner dialog med tiltakshavere ved aktive uttak for å gjøre seg kjent med deres behov.</p>	
	<p>Der det åpnes for uttak er det viktig at ressursene utnyttes så optimalt som mulig, både i volum og kvalitet. DMF anbefaler at områder med etablerte uttak og konkrete planer for utvinning avsettes med formål råstoffutvinning i arealdelen. Det bør i tillegg unngås å planlegge ny arealbruk som båndlegger arealer i nærheten av områder som på lengre sikt også kan være aktuelle for råstoffutvinning.</p> <p>Forekomster som ikke er umiddelbart aktuelle i dagens situasjon, men kan bli viktige eller er ønskelig å ivareta for fremtiden, kan synliggjøres med hensynssone i planen. Rundskriv «Ikrafttredelse av endringer i plan- og bygningsloven og matrikkellova» datert 30. juni 2017, beskriver hensynssone for mineralressurser (§ 11-8):</p> <p>«Endringen åpner for at kommunene gjennom sin planlegging kan synliggjøre mineralressurser som kan være aktuelle for fremtidig utvinning, og gi retningslinjer om begrensninger av virksomhet og vilkår for tiltak for å ivareta denne interessen. Hensikten er å unngå utbygging eller tiltak som kan vanskeliggjøre senere utvinning av mineralske ressurser.»</p> <p>Hensynssone H590 kan derfor benyttes både for områder med registrerte forekomster med mineralske ressurser og arealer som ligger i tilknytning til etablerte masseuttak.</p>	<p>Beiarn kommune ønsker å avsette områder for råstoffutvinning i kommuneplanens arealdel. Der det er kartlagt forekomster som for tiden ikke er aktuelle kan vi legge inn hensynssone H590.</p>
	<p>Byggeråstoff</p> <p>Beiarn kommune bør skaffe seg oversikt over det lokale behovet for byggeråstoff i planperioden. Forventet gjenstående levetid for uttakene i drift kan settes i sammenheng med forventet årlig uttak. Det gir grunnlag for å vurdere behov for planlegging av utvidelse eller eventuelt åpning av nye områder i planperioden.</p> <p>For å imøtekomme FNs bærekraftsmål og kommunens ambisjoner om å sikre et bærekraftig samfunn, bør det legges vekt på transportbehov for kilder til byggeråstoff. En viktig miljøfaktor er transportavstand mellom uttak- og forbrukssted, spesielt transport langs vei. Å redusere transportbehovet er derfor viktig for at byggesektor og mineralnæring skal nå sine miljømål.</p>	<p>Beiarn kommune ønsker å legge inn arealer til råstoffutvinning for å dekke lokale behov.</p>
	<p>DMF anbefaler at forholdet til mineralloven tas inn i bestemmelsene, på følgende, eller lignende, måte: «Drift skal skje i henhold til bestemmelser i mineralloven med gjeldende forskrifter, samt i vilkår i tillatelser etter loven. Direktoratet for mineralforvaltning er myndighet etter loven.»</p>	<p>Beiarn kommune har en slik bestemmelse i dag, og vil oppdatere teksten hvis den ikke samsvarer med innspillet.</p>

Kystverket	Ingen merknader til oppstart og planprogram.	
Instans	Innspill	Kommunens vurdering
NVE	NVE synes det er positivt at kommunen integrerer og gjør FNs bærekraftsmål til en viktig del av planarbeidet. Vi mener planprogrammet synliggjør de utfordringene kommunen står ovenfor, og er tydelig på hvor hovedfokuset bør ligge og hvilke utredningstemaer det skal jobbes videre med. NVE foreslår i tillegg at temaet naturfare (skred- og flomfare) tas med som eget utredningstema i planprogrammet.	
	<p>Naturfarer</p> <p>Arealplanlegging som tar hensyn til flom- og skredfare er et av de viktigste virkemidlene kommunen har for å forebygge tap og skader fra flom- og skredhendelser, både i dagens og i et fremtidig klima. På NVE Atlas finnes aktsomhetsområder og faresoner for flom og skred. Aktsomhets- og faresonekartene kan også lastes ned temavis på NVEs Kartkatalog. Beiar kommune har utfordringer både i forhold til flom, isgang, erosjon og snøskred. Disse naturfarene skal vurderes for alle nye byggeområder der slike farer er aktuelle. Kommunen hadde god dialog med NVE ved forrige arealplanprosess i 2016/17, og vi forutsetter godt samarbeid denne gangen også.</p> <p>På grunn av utfordringene som Beiar kommune har i forbindelse med en del flom- og skredutsatt bebyggelse, og flere flom- og skredutsatte veier, mener NVE at temaet naturfare (flom- og skredfare) bør tas med som eget utredningstema i planprogrammet.</p>	Beiar kommune vil ha naturfarer som eget tema gjennom hele planprosessen. Herunder også som utredningstema i planprogrammet.
	<p>NVE anbefaler at arealer som kan være utsatt for flom, erosjon eller skred, uavhengig av arealbruk, avmerkes på plankartet som hensynssoner, jfr. plan- og bygningsloven § 11-8. Et minimumskrav er at hensynssone for flom- og skredfare vises for eksisterende byggeområder og områder der det planlegges ny utbygging. Vi viser i den forbindelse til NVEs retningslinjer 2/2011 - <i>Flaum- og skredfare i arealplanar</i>. Kartlagte faresoner skal uansett avsettes som hensynssoner.</p> <p>Flom og skred er naturlige prosesser. På generelt grunnlag anbefaler NVE en arealbruk som styrer utbygging bort fra slike farer. Kommuneplanens arealdel bør bidra til forutsigbarhet og i størst mulig grad avklare hvorvidt det er mulig å realisere ønsket utbygging, jfr. sikkerhetskrav i byggeteknisk forskrift (TEK 17). I de tilfeller hvor faresoner er kjent i områder som åpnes for utbygging, gjengis disse i planen som hensynssone med krav om sikring før utbygging. I de tilfeller faresoneavgrensing ikke foreligger, må det stilles krav om dokumentasjon av tilstrekkelig sikkerhet, i henhold til TEK 17, på siste plannivå. NVE forutsetter at planen ikke</p>	Beiar kommune vil synliggjøre naturfare med hensynssone i kommuneplanens arealdel og styre utbygging bort fra slike farer. Der det eventuelt likevel åpnes for utbygging vil det bli stilt krav om nærmere undersøkelser og utredning gjennom reguleringsplan. Sikring i forbindelse med nye tiltak må baseres på fakta fra slike undersøkelser etter føre-var-prinsippet.

	<p>åpner for vesentlig utbygging uten reguleringsplan. Dersom kommuneplanen angir nye byggeområder uten krav om reguleringsplan, må kartlegging og oppfølging av risiko- og sårbarhetsforhold tilsvare reguleringsplannivået, jf. rundskriv HS-18 <i>Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling</i>.</p>	
	<p>Skredfare Store deler av Beiarn kommune er i henhold til NVE Atlas registrert som potensielt skredutsatt (snøskred, steinsprang samt jord- og flomskred). Potensiell skredfare må vurderes i forbindelse med ROS/KU for alle nye byggeområder. Planbestemmelser må sikre at tilstrekkelig sikkerhet mot skredfare, i henhold til TEK 17, ivaretas på siste plannivå.</p>	<p>Kartlagte skredfare vil bli vurdert og hensyntatt i planprosessen. Målet er at ingen bygg eller infrastruktur skal være sårbare for skred.</p>
	<p>Grunnforhold I henhold til NGUs løsmassekart finnes store områder med marine avsetninger i Beiarn kommune. NVE er ikke kjent med at det er påvist kvikkleire, men vi er kjent med flere hendelser hvor det har vært utglidninger på grunn av ustabile grunnforhold. Fremgangsmåte for utredning av potensiell fare for kvikkleireskred på kommuneplannivå er beskrevet i NVEs veileder 1/2019 Sikkerhet mot kvikkleireskred. Potensiell fare for kvikkleireskred må vurderes i forbindelse med ROS/KU for alle nye byggeområder. Planbestemmelsene må sikre at tilstrekkelig sikkerhet mot kvikkleireskredfare, i henhold til sikkerhetskravene i TEK 17, ivaretas på siste plannivå.</p>	<p>Det ble i gjeldende kommuneplanens arealdel laget et temakart for marin grense med tilhørende bestemmelse som skal sikre mot bygging på kvikkleire. Beiarn kommune vil videreføre dette i utarbeidelse av ny kommuneplanens arealdel.</p>
	<p>Flom og annen vassdragsrelatert fare NVE har utarbeidet flomsonekart for strekningen Moldjord til og med Storjord, ca 12 km målt langs vassdraget, jfr. Flomsonekart nr 4/2005 – Delprosjekt Beiarn. Arealer som er flomutsatt, uavhengig av arealformål, skal avmerkes som hensynssone H320 og tilknyttes bestemmelser som forbyr eller setter vilkår for tiltak. NVE er kjent med at det har vært flere hendelser med isgang i Beiarelva hvor sammenskjøvne ismasser har dannet flere iskorker på strekningen fra Storjord til Moldjord, som igjen har forårsaket vann og is innover jordene og veier har vært stengt flere steder. I NVEs flomsonekartlegging er isgang vurdert, og vi anser derfor at hensynssonene for flom også ivaretar utsatte områder i forbindelse med isgang. De andre vassdragene i kommunen er ikke flomsonekartlagt. Arealer langs vassdragene er potensielt flomutsatt. Aktsomhetskart for flomfare i NVE Atlas er et godt utgangspunkt for å få kjennskap til potensiell flomfare for områder hvor kommuneplanen åpner for ny bebyggelse. Potensiell flomfare må vurderes i forbindelse med ROS/KU for nye</p>	<p>Gjeldende arealdel av kommuneplan har hensynssone H320 med bestemmelser, basert på flomsonekart fra NVE. Beiarn kommune ønsker å utvide bruken av hensynssone H320 ut fra datagenererte (GIS) flomkart. Planbestemmelsene skal ivareta at kravene i TEK17 for naturfare overholdes.</p> <p>Gjeldende arealdel har en generell 50 meter byggegrense mot vassdrag. Dette er i henhold til vannressursloven, og vi ser derfor ingen grunn for å avvike dette, med mindre det allerede eksisterer bygg eller infrastruktur som utgjør reell avgrensning mot vassdrag.</p>

	<p>byggeområder. Planbestemmelsene må sikre at tilstrekkelig sikkerhet mot flomfare, i henhold til sikkerhetskravene i TEK17, ivaretas på siste plannivå. Det bør i kommuneplanen fastsettes byggegrense mot vassdragene.</p>	
	<p>Klimaendringer og overvann På Norsk Klimaservicesenter finnes klimaprofil for Nordland. NVE anbefaler kommunen å sette seg inn i de ulike anbefalingene. Klimaframskrivninger tilsier mer nedbør og hyppigere episoder med styrtregn. Regjeringen forventer både i Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023 og SPR for klimatilpasning at kommunene legger de høye utslippsalternativene fra nasjonale klimautredninger til grunn for sin arealplanlegging. Hovedformålet med de nasjonale forventningene og statlige retningslinjene er å fastslå at klimatilpasning (og FN's bærekraftsmål!) skal være premissgivende for kommunenes planlegging etter plan- og bygningsloven. NVE forventer derfor at kommuneplanen benyttes som et sentralt redskap for å unngå og bygge seg inn i klima- og naturfareproblemer.</p>	<p>Beiarn kommune tar til seg at det må legges til grunn økt intensitet i nedbør som klimatilpasning. Dette kan gjøres ved å la hensynssone for flomfare gå utover flomkartlegging som ikke har tatt høyde for dette.</p>
	<p>Transformasjon av naturområder til for eksempel bolig- og hytteområder, samferdselsområder, næringsformål, alpinanlegg osv. bidrar til fortetting, økt andel med harde flater og endrer avrenningen. Dette vil kunne gi økte og mer spisse flommer i vassdragene og oversvømmelser (overvann) i byggeområdene. Det er derfor viktig allerede på overordnet plannivå, og i tidlig planfase, å ha en høy bevissthet rundt hvilke arealer som er best egnet til infiltrering og fordrøyning av vann, hvilke arealer som kan sikre trygg bortledning av vann og hvilke arealer som er best egnet til å bygge på. Ved vurderingen av nye utbyggingsområder i kommuneplanen må dette vurderes.</p> <p>Hensynet til flomfare må sees i sammenheng med lokal overvannshåndtering. Kommunen bør forsikre seg om at både resipient (vassdrag, vann eller sjø) og VA-infrastruktur har tilstrekkelig kapasitet før nye byggeområder planlegges. Ved store nedbørhendelser kan ikke VA-nettet alene forventes å ha tilstrekkelig kapasitet til å håndtere vannet. Det er derfor viktig allerede i tidlig planfase å skaffe seg oversikt over vannets kretsløp, med forståelse av hvilke arealer som er best egnet til infiltrering og fordrøyning av vann, hvilke arealer som kan sikre trygg bortledning av vann (= tretrinnsstrategien) og hvilke arealer som er best egnet til å bygge på. Dreneringslinjer for overvann, bekker og elver må legges som premiss i planleggingen.</p> <p>I bebygde områder vil overvannsproblemet kunne reduseres i betydelig grad ved å infiltrere og fordrøye nedbør på egen grunn. Kommuneplanen bør derfor ha bestemmelser som sikrer at en viss andel av terrengoverflaten forblir permeabel (blågrønn faktor, grønne tak etc.). Når nedbøren overskrider infiltrasjonsevnen, må det være klart hvor og hvordan vannet skal ledes trygt til resipient. I arbeidet med å vurdere nye utbyggingsområder i kommuneplanen må</p>	<p>Beiarn kommune ser at økt intensitet i nedbør sammen med etablering av flater som etablerer ny overflateavrenning gjennom utbygging er en uheldig kombinasjon.</p> <p>Vi ser at NVE gjør oss oppmerksom på økt overflateavrenning vil spisse flomsituasjoner. Dette sammen med økt frekvens og intensitet i større nedbørshendelser fordrer at det planlegges for infiltrering og fordrøyning av vann, samt dreneringslinjer i videre planlegging.</p> <p>Vi ser at det finnes GIS-verktøy for lokalisering av dreneringslinjer i terrenget, og at slike skal legges som premiss i planleggingen. Dette kan være en del av nødvendig dokumentasjon i forhold til nye utbyggingsområder.</p> <p>Kartleggingsverktøyet vil også kunne lokalisere lavpunkter i terrenget som er utsatt for oversvømmelse fra overvann. Disse vil da måtte avsettes som hensynssone H320.</p>

	<p>kommunen benytte tilgjengelig intern og ekstern dokumentasjon. På NVE sine internettsider finner en aktsomhetskart for flom. Her ligger det også en fremgangsmåte for hvordan man kan finne dreneringslinjer i terrenget.</p> <p>Områder som kan være utsatt for flom og oversvømmelse fra overvann bør avsettes som hensynssone fare jf. pbl §§ 4-3 og 11-8 a).</p>	
	<p>Vassdrag Alle vassdrag med årssikker vannføring bør merkes tydelig i plankartet. En forutsetning for at vassdrag blir tatt hensyn til er at de er gjort kjent/avmerket. Det må også tas hensyn til varig vernede vassdrag i kommunen, og vi minner om at forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag skal legges til grunn for arealforvaltningen langs vernede vassdrag.</p> <p>I Beiarn kommune finnes følgende vernede vassdrag; Store Gjeddåga, Tverråga, Tollåga og Valnesvassdraget. I gjeldende arealplan er det satt forbud mot å føre opp boliger, fritidsboliger, ervervsbygg og masseuttak nærmere enn 100 meter målt i horisontalplanet fra strandlinjen til verna vassdrag. Vi anbefaler at dette videreføres i ny plan. Der langsgående offentlig veg ligger nærmere vassdraget enn 100 meter, mener NVE at kommunen kan vurdere at vegen kan gjelde som restriksjonsområde. Dette kan være en fornuftig praksis for å unngå fremtidige dispensasjoner.</p>	<p>Beiarn kommune har tilgang på kart over vassdrag gjennom felles kartdatabase. Vi er positive til å visualisere disse i arealplanen. I gjeldende plan er dette gjort med mangelfulle datasett. Beiarn kommune får se om vi kan gjøre dette mer fullstendig gjennom for eksempel bakgrunnskart. Fullstendig kartlegging med hensynssone kan vurderes, men det kan gjøre kartet vanskelig å lese. Dette kan løses gjennom eget temakart, men dette fordrer da at tiltakshavere åpner flere ulike filer.</p> <p>Forbud mot tiltak nærmere enn 100 meter målt i horisontalplanet fra strandlinjen til verna vassdrag videreføres i ny plan. Unntaksbestemmelse for eksisterende tiltak ønskes videreført.</p>
	<p>Planprogrammet beskriver at mulige områder for uttak av mineralressurser skal vurderes. Blant annet skal området som ligger på sørsiden av Beiarfjorden ved Morten-Jonsaelva sees nærmere på. Vi gjør i den forbindelse oppmerksom på at uttak av råstoff i og ved vassdrag må vurderes i forhold til bestemmelsene i vannressursloven.</p>	<p>Beiarn kommune noterer seg at i tillegg til reindrift og at Beiarfjorden har et unikt fjordlandskap, vil også bestemmelsene i vannressursloven måtte vurderes i forhold til uttak av gabbro på sørsiden av Beiarfjorden.</p>
	<p>NVE synes det er positivt at det i planprogrammet vises en bevisst holdning til vassdrag. Det beskrives at utvikling av aktivitet langs Beiarelva kan medføre at elva bør sees under ett i en egen kommunedelplan. Da vil man få helhetlig verddivurdering og kunnskapsgrunnlag slik at det kan gjøres kunnskapsbaserte valg for arealbruk langs vassdraget. Dette er bra.</p>	<p>Beiarn kommune ser at en kommunedelplan for Beiarelva kan gjøre arealforvaltningen langs elva mer forutsigbar.</p>
	<p>Vassdrags- og energianlegg Sentral- og regionalnettanlegg, transformatorstasjoner og andre større kraftledninger som krever konsesjon etter energiloven er unntatt fra plan- og bygningsloven, jf. § 1-3. Det kan derfor gis konsesjon og bygges slike anlegg uavhengig av planstatus. Eksisterende og vedtatte høyspentlinjer skal imidlertid framgå av plankartet som hensynssoner (pbl § 11-8 d/H740) i plankartet. Kommunen bør også ta hensyn til eventuelle planlagte nye kraftledninger eller oppgradering av eksisterende kraftledninger i området.</p>	<p>Beiarn kommune ønsker å vise eksisterende og vedtatte vassdrags- og energianlegg i kommuneplanens arealdel.</p>

	<p>Mindre kraftledningsanlegg innenfor områdekonsesjonene, faller innenfor virkeområdet til pbl og kan avmerkes i plankartet som teknisk infrastruktur etter pbl § 11-7 nr. 2.</p> <p>Reguleringsmagasin bør markeres i plankartet som hensynssone/område som er båndlagt etter vassdragslovgivningen (uten tidsavgrensing), med formål Reguleringsmagasin (pbl § 11-8 d).</p> <p>Anlegg for produksjon av energi bør avmerkes som område for Bebyggelse og anlegg. Data om vassdrags- og energianlegg er tilgjengelig på NVE Atlas.</p>	
	<p>Energibruk</p> <p>Det er viktig at kommunen er pådriver for å legge til rette for alternative energiløsninger som over tid kan redusere energiforbruket og dermed energikostnadene. Kommunen har en viktig rolle i å se slike muligheter der de finnes i de ulike planprosessene. Vi kan ikke se at dette er nevnt i plandokumentene og ber om at det ivaretas.</p>	<p>Beiarn kommune er usikker på hva som menes med alternative energiløsninger. For eksempel vil en overgang til mer bruk av varmepumpe være en naturlig del av en klimaplan.</p> <p>Vi vil også påpeke at bestemmelsene i TEK17 legger opp til et redusert energiforbruk, og at fremtidige utbygginger dermed kan være med på å redusere energikostnadene.</p>
Instans	Innspill	Kommunens vurdering
Beiarn ungdomsråd	<p>I innledningen står det at Beiarn er et sted alle vil bo, det virker egentlig litt mye å si. Det ville kanskje være mer naturlig å skrive: «Beiarn Kommune er et sted mange ønsker og bo, og flere ønsker å bosette seg.»</p>	
	<p>I Målbildet 2030 er en viktig del at Beiarn kan være en plass der unge familier bor. Dette ble ikke direkte tatt opp i dokumentet, noe vi skulle ønske. Dette er et svært viktig punkt, som har mye å si for framtiden til Beiarn. For at dette skal bli en realitet, er det essensielt at ungdommen flytter tilbake etter å ha tatt utdanning i andre kommuner. Som det er nå vil det være vanskelig for mange ungdommer og unge voksne å flytte til Beiarn, når vi ikke kan tilby en billig bo plass. Unge voksne har gjerne ikke egenkapital til å kjøpe seg et hus, som i tillegg gjerne må pusses opp. En potensiell løsning er boliger som kan leies. Ett annet punkt er at eksisterende kommunale bygg skal brukes. Disse byggene er ikke i sin optimale tilstand. For å unngå at dette skjer med framtidige bygg er det viktig at de ivaretas regelmessig.</p>	

	<p>Ved bygging av ny skole/hall så vil det bli brukt dyrkbar mark, dette kan for noen være i strid med ønsket om å ivareta eksisterende landbruksareal. Det er viktig å prioritere utvikling så lenge dette ikke gjør dype innhogg i eksisterende opparbeidet areal. I dette tilfellet så er arealet ikke stort.</p>	
	<p>Vi er enige i at innbyggerne skal få komme med innspill som vil påvirke framtiden til Beiarn. Det kunne være ønskelig at informasjon om hva planene til kommunen er lettere tilgjengelig på flere plasser en kommunens nettside og høringer.</p>	
	<p>Det meste kan jo løses uansett hvor man befinner seg, det handler jo egentlig bare mest om viljestyrken til politikerne og hva som kan gjennomføres. Det går ann til å prøve å lage en plan for å finne ut om ting er gjennomførbare eller ikke.</p> <p>La oss ta bærekraftig samfunn som et eksempel. Vi at det er ganske bra i Beiarn, selvfølgelig kunne det sikkert ha vært litt bedre for noen, men vi har jo for eksempel et veldig godt næringsmiljø. Og i Beiarn har vel de fleste en veldig fin tilhørighet i samfunnet med tanke på at det er ordninger for dem som har det vanskelig med å komme seg ut å være sosial. Vi har jo blant annet dagsenteret, der dem kan bli kjørt på butikk om dem trenger det, og der dem kan møtes på formiddagen, så her er det nok ingen som blir avglemt.</p> <p>Det er jo kanskje ikke alt som kan løses selv om vi er en liten plass, men det er verdt å gjøre et forsøk, noe ting er kanskje mer krevende enn andre å løse, men det som er viktig med dette er å prøve å finne løsninger som funker best mulig og løsninger som gir mest positive tilbakemeldinger.</p>	
Instans	Innspill	Kommunens vurdering
Fiskeri-direktoratet	<p>Planprogrammet slik det foreligger på høring inneholder en god beskrivelse av formålet og planprosessen, samt opplegg for medvirkning, konsekvensutredning og utredningstema. Føringene for arealplanleggingen i kommunen har grunnlag i kommuneplanens samfunnsdel hvor det under punkt 2 «turisme/reiseliv» fremkommer at indre Beiarn mangler en god småbåthavn. Det er flere småbåthavner i området Kakevika-Tverrvik, men felles for dem alle er at de er utsatt for sterke kastevinder.</p> <p>I en samarbeidsrapport fra NIBR, UMB, NIVA og HI kalt "Kunnskapsbasert planlegging og forvaltning av kystsonen - med fokus på "bit for bit"-utbygging og konsekvenser for marin natur, fiskeriinteresser og marine kulturminner", er konsekvenser av småbåthavner et av temaene som tas opp. Resultatene av studiet viser at det er grunn til å anta at småbåthavner i grunne, innelukkede bukter vil få redusert biologisk mangfold, og at dette må tas med i den</p>	<p>Innspillet vurderes som en indikasjon på at Beiarn kommune enten må fortsette med flere åpne og værutsatte småbåthavner, eller være forberedt på at en lukking av et område med molo vil medføre at arealet får begrenset naturmangfold. Hvis det velges en løsning med molo må kommuneplanen vise til veiledere om hvordan forurensningen kan begrenses og minimeres, samt sette krav til tiltak i henhold til disse.</p>

	<p>helhetlige vurderingen av tiltaket. Dette tilsier også ifølge rapporten en "føre var-tenkning, jf. naturmangfoldloven.</p> <p>Nyere undersøkelser, bl.a. NGI-rapport "Kartlegging av forurensing i utvalgte småbåthavner i Norge" (TA-2751/2010), viser at småbåthavner medfører forurensning til grunnen og sjøbunnen, og at spyling og vedlikehold av skrog er den største kilden til forurensningen. For å begrense forurensning anbefales det at det legges inn bestemmelser i reguleringsplaner om anlegging av fast dekke (asfalt/betong) og sedimenteringskummer der det skal spyles båter, eller hvor båter skal pusses/skrapes. Hjemmel for dette er forurensningsloven § 7 om plikt til å unngå forurensning.</p> <p>CIENS-rapport: 2-2011" Helhetlig planlegging og utvikling av miljøvennlige småbåthavner. Kunnskapsstatus" gir en rekke råd om hvordan negativ miljøpåvirkning fra småbåthavner kan begrenses gjennom lokalisering og drift.</p>	
	<p>I punkt 3 fremkommer det at det at kommunen ønsker å muliggjøre utvikling av mineralressursene, da særlig området med gabbro på sørsiden av Beiarfjorden ved MortenJonsaelva. Det planlegges for tiden etablering av gruvevirksomhet flere steder langs kysten. Felles for disse tiltakene er at det tas sikte på å bruke fjordene som deponi eller avfallsplass for gruveavgangen, med mulige alvorlige følger for livet i fjordene.</p> <p>Fiskeridirektoratet er ikke imot mineralutvinning som sådan, men vi mener sjødeponi ikke er bærekraftig og i de fleste tilfeller ikke bør tillates. Dersom det planlegges sjødeponi for tiltaket må dette konsekvensutredes for relevante effekter på økosystem og naturverdier. Aktuelle opplysninger i denne sammenheng er partikkeldrift og effekter på viktige bestander av fisk og andre sårbare fiskeslag, bunn topografi, bruk av kjemikalier og utslipp av tungmetaller og forurenset vann i leve- og gyteområder. Det aktuelle området ligger i en nasjonal laksefjord (figur 2) og omtrent 300 meter unna det eneste registrerte fiskefeltet i kommunen (figur 1).</p>	<p>Beiar kommune vil være tydelig i planen på at fjorden ikke skal benyttes som sjødeponi.</p>
	<p>Om utredninger</p> <p>Det fremkommer av planprogrammet at det skal utarbeides konsekvensutredning (KU) for utbyggingsområder som ikke inngår i allerede vedtatte reguleringsplaner.</p> <p>Arealdisponering/tiltak som berører sjøarealene må konsekvensutredes i forhold til fiskeriinteressene. Vi forutsetter videre at marint biologisk mangfold også vurderes der det er relevant. Det anbefales også å vurdere effekten av fiskeri og eventuell utvikling av akvakulturnæringen på både miljø og samfunn. En mangelfull KU vil gjøre at vi som sektormyndighet ikke kan gi gode uttalelser til planen og kan også føre til at det fremmes innsigelse fra Fiskeridirektoratet dersom det ikke dokumenteres at fiskeriinteressene i kommunen blir tilstrekkelig ivaretatt eller tatt hensyn til.</p>	<p>Beiar kommune har et klart og tydelig ønske om at konsekvensutredningen skal være fullstendig, særlig i forhold til at Beiarfjorden er en nasjonal laksefjord.</p>

Fiskeri

Områder med registrert høy fiskeriaktivitet bør tas hensyn til i planleggingen av kommunens sjøarealer. Det bør ikke legges til rette for permanente tiltak som blir til hinder for utøvelsen av fisket i disse områdene. I Beiarfjorden er det kartlagt ett fiskefelt (figur 1). Dette er et rekefelt som hovedsakelig drives av to fartøy hele året.

For fiskeri er anbefalingen å benytte flerbruksområder uten akvakultur. Alternativt kan det benyttes hensynssoner med hensiktsmessige reguleringsbestemmelser som sikrer fiskerinæringens fremtidige aktivitet i kommunen.

Figur 1. Registrerte fiskefelt.

Fremtidig akvakultur

Områder som egner seg for akvakultur kan avsettes til akvakulturformål. Det er viktig at det avsettes tilstrekkelig areal for akvakultur. For nye arealer for akvakultur anbefales det at kombinert formål i sjø benyttes sammen med bestemmelser som åpner for akvakulturlokalisering innenfor området. Hvilke formål som skal kombineres med akvakultur i slike områder, vil variere. Det bør ikke brukes kombinert formål med akvakultur der det er direkte konflikt med andre viktige interesser, som farleder og viktig marint biologisk mangfold. Fordelen med å benytte kombinert formål framfor enbruks akvakulturformål er at det gir en

Rekefeltet strekker seg fra Svartnes-Øines og ut forbi Agnesodden. Beiar kommune har ingen planer om akvakultur i fjorden.

Beiarfjorden er i Beiar kommune i sin helhet en nasjonal laksefjord. Vi har erfart fra nabokommuner hvordan konsesjoner opprinnelig gitt til oppdrett av hvitfisk har blitt omgjort. Beiar kommune ønsker derfor ikke å legge inn arealer i fjorden til akvakultur.

	<p>viss fleksibilitet fram til man har konkrete søknader og får detaljert informasjon om for eksempel strøm- og bunnforhold.</p> <p>Områder for akvakultur bør ikke legges i nasjonalt og regionalt viktige fiskefelt. Det må tas spesielt hensyn til rekefelt, da akvakulturinstallasjoner inklusive forankringer i rekefelt er ekskluderende for tråling.</p> <p>I reguleringsbestemmelser for akvakulturområder bør behovet for avbøtende tiltak ovenfor lokale fiskeriinteresser fremkomme. Avbøtende tiltak kan typisk være å legge til rette for mindre justeringer av anleggenes utforming og plassering innenfor formål som åpner for akvakultur, både med hensyn til anlegg i overflaten og fortøyninger/ ankerplasseringer. Dette vil sikre større grad av medvirkning og være konfliktdepende ved senere søknadsprosesser/lokalitetsklareringer i forhold til sameksistens mellom fiskeri- og akvakulturnæringene.</p> <p>Det kan i bestemmelsene differensieres mellom vannflate, vannsøyle og bunn, jf. Pbl § 11-11 nr. 3. Dette innebærer at kommunen kan vurdere om arealer til fortøyninger skal inngå i områder for akvakultur, eller om områdene skal deles opp i akvakultur overflate og akvakultur vannsøyle/bunn. Det kan også differensieres på art, jf. Pbl § 11-11 nr. 7. Det vil si at det for eksempel kan legges til rette for akvakultur av andre arter enn laks i nasjonale laksefjorder.</p>	
	<p>Marint biologisk mangfold</p> <p>Det er viktig at kjente registreringer av marint biologisk mangfold blir ivaretatt. Beiarnfjorden er en nasjonal laksefjord, og Beiarelva et nasjonalt laksevassdrag (figur 2). Formålet med nasjonale laksefjorder er å gi de viktigste laksebestandene i Norge en særlig beskyttelse mot blant annet oppdrettsvirksomhet, forurensning, skadelige aktiviteter og inngrep i vassdrag og i de nærliggende fjord- og kystområdene.</p>	<p>Vår vurdering av tilrettelegging for akvakultur i forrige punkt samsvarer med dette innspillet.</p>
	<p>Miljødirektoratet har kartlagt marine naturtyper, og kartlagt et svært viktig bløtbunnsområde i strandsonen i Leirvika (figur 3). Bløtbunnsområder ansees som viktige, siden de gir robuste og stabile økosystemer, og utgjør viktige beiteområder for fugl og fisk. Bløtbunnsarter er i hovedsak stasjonære og påvirkes av faktorer direkte på de stedene hvor de befinner seg.</p>	<p>Området det vises til ligger i Leirvika naturreservat og videre ut mot marbakken. Beiarn kommune planlegger ikke tilrettelegging for tiltak i dette området.</p>
	<p>Utslipp til sjø</p> <p>Vi ser et potensial fra mange aktører om å dumpe overskuddsmasser fra utbyggingstiltak som blant annet ved mudring, veibygging og sprenging i sjø. Dersom dette skal foregå er det ønskelig at det avsettes et egnet og avgrenset areal til dette.</p>	<p>Beiarn kommune ser helst at overskuddsmasser ikke dumpes i fjorden og planlegger ikke å avsette et område til formålet.</p>
	<p>Om innsigelse</p> <p>Som statlig myndighet kan Fiskeridirektoratet fremme innsigelse i spørsmål som er av vesentlig regional eller nasjonal betydning for fiskeriinteressene, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for vårt saksområde. Det er opp til Fiskeridirektoratets regionskontor å avgjøre om et spørsmål er av nasjonal eller vesentlig regional betydning og begrunne dette.</p>	

Instans	Innspill	Kommunens vurdering
Statsforvalteren i Nordland	<p>Kommunen har i samfunnsdelen prioritert fem tiltaksområder som skal legge grunnlag for ei framtidig god samfunns- og næringsutvikling i kommunen. Planprogrammet for kommuneplanens arealdel viser at det er en tydelig sammenheng mellom planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel. Arealplanen skal sikre at det er egnede arealer tilgjengelig for kommunens ønskede utvikling.</p> <p>Planprogrammets innhold viser at kommunen vil sikre hensynet til nasjonale og vesentlige regionale interesser. Kommunen følger opp nasjonale forventninger ved at FN's bærekraftsmål legges til grunn for planarbeidet. Vi ser også at kommunen viser forståelse for sammenhengen i målene, og er bevisst på at miljømålene er grunnleggende for at resten av målene skal kunne nås.</p>	Beiar kommune takker for positiv tilbakemelding.
	<p>Dere har valgt noen av bærekraftsmålene som dere anser som særlig relevante. Beiar kommune er rik på naturverdier og har et aktivt landbruksmiljø. Som det går fram av utslippsstatistikken til Miljødirektoratet står landbrukssektoren for de klart største utslippene av klimagasser i kommunen. Selv om dette bare i begrenset omfang kan avbøtes gjennom planlegging etter plan- og bygningsloven, er det viktig at «<i>stoppe klimaendringene</i>» (mål nr. 13) er tatt med blant de prioriterte målene, og at dette følges opp i klima- og energiplanleggingen og i landbruksplanlegging og -rådgivning.</p>	Beiar kommune er maktesløse overfor å stoppe utslipp av klimagasser uten store endringer på makronivå i samfunnet.
	<p>I samfunnsdelen som forelå på høring sist sommer er naturverdier, friluftsopplevelser, verdifulle landskap og naturtyper er også løftet fram som øverst på lista over kommunens fortrinn. Ut fra dette bør det vurderes også å ta med bærekraftsmål nr. 15, «<i>livet på land</i>», blant de prioriterte målsettingene. Bevaring av naturressurser, naturmangfold og økosystemer er også viktig som buffer mot klimaendringer,</p> <ul style="list-style-type: none"> • for at mest mulig av menneskeskapt utslipp av klimagasser skal kunne fanges naturlig, • som vern mot flom og ras • for å opprettholde et sterkt og godt livsmiljø med mulighet for fortsatt menneskelig utvikling. 	Vi tar innspillet med oss videre i planprosessen, og ser om bærekraftsmål nr. 15 er særlig relevant for Beiar kommunes arealdel av kommunplanen.
	<p>Planfaglige forhold</p> <p>Kommunale planstrategier i samfunnsdelen gir kommunen et godt utgangspunkt for revisjon av arealplanen. Sett i forhold til framskrevet befolkningsutvikling (slik det går fram av utfordringsdokumentet til samfunnsdelen) er det viktig å planlegge for å kunne opprettholde og helst utvikle bygdesentra, og å opprettholde gode bomiljø og muligheter for rasjonell levering av kommunale tjenester her.</p>	Vi tar med oss at Statsforvalteren peker på Storjord som et naturlig knutepunkt, men må påpeke at bebyggelse til offentlige formål også har hensyn som universell utforming, også hva gjelder uteareal. Det blir vanskelig å finne slike areal som ikke er dyrka eller dyrkbar. Hva gjelder flomforholdene på Harrmoen, vil flom her

	<p>Storjord fremstår som et naturlig knutepunkt for videre utvikling i kommunen. Risikoen for flom (som vi ser dere også er kjent med) og hensynet til jordvern tilsier imidlertid at alternativer til lokalisering av «Allhus» på Harrhoen bør vurderes, jf. figuren t.h. som viser nivået for 100-års-flom i Beiarelvva.</p>	<p>medføre oversvømmelse, ikke erosjon, slik at sikringstiltak kan iverksettes i form av heving.</p>
	<p>Oppfølging av arealstrategien i samfunnsdelen innebærer videre at dere vil legge til rette for ytterligere utbygging av hyttefelt. Om slike hyttefelt lokaliseres på attraktive steder i betydelig avstand fra steder med handel eller andre tilbud til fritidsbefolkningen, risikerer kommunen at privatisering av utmarksområder til dette formålet i liten grad bidrar til kommunale inntekter og utvikling, noe en utbygging i samsvar med gjeldende plan i større grad trolig vil gjøre.</p>	<p>Beiarn kommune ønsker handel, inntekter og utvikling fra hyttefelt.</p>
	<p>Arealregnskap Det går fram at det «er begrensede muligheter for nye boligtomter» innenfor gjeldende arealdel til kommuneplanen. Etter det vi kan se er det imidlertid en del ledige tomter på Storjord, jf. kartet t.h. (med forbehold om KB43, jf. ovenfor).</p> 	<p>Beiarn kommune ser at det er muligheter for tomter innenfor KB36, men viser til at reguleringsplan «Førrhågen», hvor det er 21 ledige tomter, vanskelig kan realiseres ut fra helning og krav til universell utforming, trafiksikkerhet og overvannshåndtering.</p>

	<p>Vi ser at dere presenterer en oversikt over arealer som er disponert til ulike formål etter vedtak av kommuneplanens arealdel i 2017. Så lenge det ikke går fram hvor mye av dette som fortsatt er tilgjengelig for utbygging, gir det imidlertid ikke grunnlag for å si noe om behovet for å ev. å legge ut nye områder til ulike formål. Vi savner her en oppfølging av innspillet herfra av 21.01.20 til samfunns-delen, der vi pekte på det samme.</p> <p>En tematisk samlet oversikt over eksisterende arealdisponeringer (kommunedelplaner, reguleringsplaner, områder med spredt bebyggelse mv.) kan være et verktøy ved behovsvurdering av nye tiltak i kommuneplanens arealdel. I den grad nye arealer skal tas i bruk bør dette imidlertid kunne begrunnes i forhold til andre arealbruksinteresser og hensynet til utslipp av klimagasser og naturmiljø. Terskelen for innsigelse vil følgelig være lav så lenge det ikke foreligger et arealregnskap som er sammenstilt med et troverdig utbyggingsbehov.</p>	<p>Vi ser at vi bør regulere KB36, og eventuelt ta ut Førhågen som regulert boligområde før vi ut fra et rent arealregnskapsperspektiv kan påberope oss behov for ytterligere boligtomter på Storjord.</p> <p>Beiarn kommune vil like fullt påpeke at det er et fokus på gode bomiljø som kan tilsi at arealer som ligger i relativt flat gangavstand fra sentrum bør avsettes til boligformål.</p>
	<p>Konsekvensutredningene</p> <p>Planprogrammet viser at kommunen legger opp til en utredning som er i samsvar med regelverket. Vi vil likevel her peke på følgende forhold:</p> <p>«Formålet med forskriften er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer og tiltak, og når det tas stilling til om og på hvilke vilkår planer eller tiltak kan gjennomføres.» (jf. § 1). Forskriften stiller, ut fra dette, konkrete krav som må være oppfylt når det gjelder</p> <ul style="list-style-type: none"> • klargjøring av kunnskapsgrunnlaget og synliggjøring av ytterligere kunnskapsbehov, • valg av anerkjent metodikk, • bruk av relevant faglig kompetanse til utredningsarbeidet, • beskrivelse av alternativer som er vurdert, og utredning av de alternativene som er aktuelle, • utredning av samla konsekvenser av planforslaget, «sett i lys av allerede gjennomførte, vedtatte eller godkjente planer eller tiltak i influensområdet». Dette gjelder både samla virkninger etter arealformål og etter utredningstema (jf. veileder T-1493). <p>I Fylkesmannens uttalelse til kommuneplanens arealdel 15.03.2015, ble det pekt på at det manglet en samlet vurdering for hvert enkelt tema i konsekvensutredningen. Vi minner derfor om at konsekvensutredningen også bør beskrive den samlede virkningen for alle tiltak, så som biologisk mangfold, friluftsliv, miljø, jordbruksarealer, reindrift m.m. Faren ved kun å vurdere konsekvensene av enkelttiltak, er at de samlede negative konsekvenser kan underkommuniseres. Eksempler på dette er tilrettelegging for friluftsliv, opplevelsesturisme og</p>	<p>Innspill om konsekvensutredning tas med videre i planprosessen.</p> <p>Konsekvensutredning for gjeldende arealdel ble fornyet og er utarbeidet i 2016.</p>

	<p>annen næringsvirksomhet i beiteområder for sau og rein. Det er ellers et krav etter forskriften at samla virkninger for reindrifta spesielt skal vurderes, jf. forskriftens § 21, nest siste ledd. Som grunnlag for utredningsarbeidet viser vi til «Veileder om konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven» (KMD 2020) og veileder T-1493 «Konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel». Miljødirektoratet har videre utviklet et godt verktøy for konsekvensutredninger for klima- og miljø, jf. veileder M-1941.</p> <p>For å sikre at miljørettsprinsippene fastsatt i naturmangfoldlovens kap. II følges, er det vesentlig både at kunnskapsgrunnlaget foreligger i form av forskriftsmessige konsekvensutredninger, og at foreslåtte arealdisponeringer begrunnes ut fra behov. Dette innebærer bl.a. at behovene kan begrunnes ut fra et arealregnskap (jf. ovenfor). Oppfølging av «føre-var-prinsippet» krever også at det på en tilfredsstillende måte er klargjort hva som mangler av kunnskap (jf. § 9).</p>	
	<p>Om unntak fra plankrav</p> <p>For å gjøre det mulig å gjennomføre mindre utbyggingstiltak uten krav om ytterligere reguleringsplan, kan det være hensiktsmessig å fastsette bestemmelse om dette i henhold til § 11-10 nr. 1 i plan- og bygningsloven. Som det går fram av lovkommentaren forutsettes det imidlertid at</p> <p><i>«dette gjelder byggetiltak i eksisterende bebygde områder der den nye bebyggelsen kan innpasses i en bestående struktur, og at den nye bebyggelsen underordner seg bestående bygninger når det gjelder bygningshøyde, volum, grad av utnyttning mv., samt at den nye bebyggelsen kan benytte seg av teknisk eksisterende infrastruktur og transportsystem.»</i></p> <p>En bestemmelse om plankrav bør, som utgangspunkt, imidlertid klargjøre at det gjelder et generelt krav om reguleringsplan før utbygging kan finne sted i områder avsatt til bebyggelse og anlegg, inkludert områder for råstoffutvinning. Unntak bør knyttes til konkret angitte områder, der dette kan begrunnes ut fra prinsippene angitt ovenfor.</p> <p>Om det uten videre kan tillates utbedring / «mindre byggearbeider» (jf. bestemmelsenes § 1.3 til eksisterende plan) på bestående bygning og anlegg, vil avhenge av at dette skjer innenfor rammen av angitt utnyttingsgrad. Dette innebærer følgelig at en slik åpning bare kan gis i områder som er avsatt til utbyggingsformål, enten som byggeområder eller LNFR-områder med åpning for spredt bebyggelse der grad av utnyttning i tilstrekkelig grad er klargjort.</p>	<p>Unntak for plankrav er ønskelig å viderføre for mindre tiltak innpasset bestående bebyggelse og infrastruktur. Dette er aktuelt for mindre tiltak på bebygd eiendom som er lovlig opprettet til bolig- eller fritidsformål. Unntakene vil gjelde arealformålet og ikke utnyttingsgrad.</p>
	<p>LNFR områder med åpning for spredt bebyggelse</p> <p>I den eksisterende planen er omfanget av LNFR-områder med åpning for spredt bebyggelse avgrenset, noe som er i samsvar med anbefalingene i veilederen om dette fra KMD fra mai 2020 (jf. Regjeringen.no). Som det går fram her (kap. 3.3) bør slike områder ikke være større enn at det er mulig å avgrense og utrede hvert enkelt område.</p>	<p>Veilederen vil bli brukt for planprogrammets melding om mulige avsetninger til spredt bebyggelse.</p>

	<p>Vi forventer at kommunen legger dette til grunn også for den videre planleggingen. LNFR-spredd-områder bør ellers fortrinnsvis legges til områder med eksisterende bebyggelse og infrastruktur.</p>	
	<p>Miljøfaglige forhold Som utgangspunkt viser vi til Miljødirektoratets veiledning «<i>Miljøhensyn i arealplanlegging</i>» som et godt oppslagsverk for å sikre at disse hensynene blir ivaretatt i planarbeidet, og at utredningene som gjøres er tilstrekkelig i henhold til kravene som er gitt i forskrift om konsekvensutredninger. I og med at kommuneplanens arealdel som hovedregel skal bygge på tilgjengelig kunnskap, er det spesielt viktig at dere kan redegjøre for kvalitet og dekningsgrad når det gjelder kartlegging av bl.a. områder med viktige naturtyper eller særskilt verdifulle lokaliteter. Som utgangspunkt er det en betydelig del av naturverdiene i Nordland som ikke er systematisk kartlagt, og vi ser f.eks. at det i Beiarn kommune ikke er gjennomført såkalt NiN-kartlegging i henhold til Miljødirektoratets nye kartleggingsinstruks. I den grad det ikke foreligger kunnskap om mulige verdier, eller det er usikkerhet om dette, bør føre-var-prinsippet legges til grunn for planleggingen, jf. naturmangfoldlovens § 9. Vi vil kunne være behjelpelig med nærmere klargjøring av kunnskapsgrunnlaget slik det foreligger. Kommunen kan ellers med fordel vurdere å utarbeide en egen kommunedelplan for naturmangfold, både for å styrke kunnskapsgrunnlaget og øke den lokale bevisstheten om ansvaret for forvaltningen.</p>	<p>Vi vil forholde oss til tilgjengelig kunnskap i planprosessen, eventuelt med påfyll der vi ser åpenbare mangler og tiltak tilsier bedre kartlegging.</p>
	<p>Kantsonen langs vassdrag og strandsonen langs sjøen Kantsonen langs vassdrag er viktig, både av hensyn til å opprettholde miljømålene for vassdragene, av hensyn til kantsonens funksjon som leve- og forflytningsområder for dyr, fugler og planter, og fordi dette er områder av særskilt verdi for friluftslivsinteressene. I den gjeldende arealdelen er det satt et generelt forbud mot bygging i 100-metersbeltet langs sjøen og langs verna vassdrag, samt 50 meter langs andre vassdrag. Dette gjelder for områder der avstand ikke er regulert gjennom plan. Vi anbefaler at kommunen, som grunnlag for videre planlegging, fortar en kartlegging av den funksjonelle strandsonen langs sjøen for de områdene der utbygging kan være aktuelt. Som Side: 5/11 utgangspunkt er den funksjonelle strandsonen de områdene langs sjøen som henger sammen topografisk, økologisk og / eller bruksmessig, med en bredde som vil variere uavhengig av det generelle byggeforbudet etter plan- og bygningsloven. Med forbehold om dette gir veilederen «<i>Funksjonell strandsoner og byggegrense i 100-metersbeltet</i>» en god tilnærming på hvordan grensen for denne sonen kan fastsettes (veilederen er utarbeidet av Steigen kommune). Dette vil gi et tilfredsstillende grunnlag for å fastsette ei byggegrense mot sjøen, der utbyggingsinteressene bl.a. er veid mot de store allmenne interessene som er knyttet til disse områdene.</p>	<p>Vi ser for oss i hovedsak å videreføre nåværende bestemmelser. En eventuell utvidelse av bestemmelsene vil være aktuelt i en kommunedelplan for Beiarelva. Vi vil vurdere innspillet i planprosessen.</p>

	<p>På tilsvarende måte bør det foretas en kartlegging / vurdering av den «<i>funksjonelle kantsonen</i>» langs vassdragene i kommunen, med sikte på å fastsette ei grense der «<i>bestemt angitte tiltak mv.</i>» ikke skal være tillatt. Dette inkluderer bl.a. mulighet for bestemmelser om skjøtsel av kantvegetasjon, som f.eks. forbud mot flatehogst og bygging av skogsveier, jf. kap. 1.2 i veilederen om planlegging for spredt bolig- og fritidsbebyggelse m.v. (KMD mai20). Grunnlaget for dette er koplingen til vannressurslovens § 11, 2. ledd.</p> <p>Etter det vi kan se er det ikke avgrenset hva «<i>bestemt angitte tiltak</i>» skal være. For å verne matjord mot erosjon, og ellers ivareta kantsonens funksjon for naturmangfoldet, er det følgelig også mulig å gi bestemmelser som sikrer reetablering av et vegetasjonsbelte innenfor den «<i>funksjonelle kantsonen</i>». Behovet for dette har blitt tydelig etter hvert som pågående klimaendringer har ført til mer flom til ulike tider av året.</p> <p>Som alternativ til kartfesting av kantsonen kan det f.eks. innføres en bestemmelse om at det f.eks.</p> <p><i>«langs hovedvassdrag skal opprettholdes og utvikles et vegetasjonsbelte på minst 15 m bredde, langs øvrige vassdrag skal bredden være på minst 10 m.»</i></p> <p>Vi viser her til veileder nr 2-2019 fra NVE – «<i>Kantvegetasjon langs vassdrag</i>», der det går fram at tilsvarende bestemmelse er gitt for Bærum kommune jf. kap. 4.2.2.</p> <p>Det kan ev. også knyttes retningslinje til bestemmelsen om forvaltningspraksis i sonen.</p>	
	<p>Massetak</p> <p>Uttak av masser til ulike formål kan medføre betydelige lokale konflikter, og bl.a. være landskapsmessig uheldig. En del av dette kan være uttak av masser knyttet til landbruksvirksomhet, der det etter hvert også i større eller mindre grad tas masser til andre formål.</p> <p>Planarbeidet bør brukes til å få oversikt over eksisterende massetak i kommunen, og sette dette i sammenheng med antatt behov i nærmere avgrensede områder. Massetak som fremstår som hensiktsmessige bør utredes m.t.p. videre drift innen nærmere avgrensede områder. Øvrige massetak bør synliggjøres og avgrenses til det som fremstår som nødvendig for primærnærings behov.</p>	<p>Vi viser til kommentarer til direktoratet for mineralforvaltning og NFK.</p>
	<p>Utslipp av klimagasser</p> <p>Arealinngrep fører til betydelige utslipp av klimagasser, særlig om dette medfører direkte inngrep i eller drenering av myr. Vi forventer derfor nå at utslipp av klimagasser blir utredet som eget tema. Som grunnlag for beregning av utslipp fra myr legger vi ved et eget regneark som også tar hensyn til dybden på myra. For arealbruksendringer for øvrig viser vi til Miljødirektoratets side «<i>Beregne effekt av ulike klimatiltak</i>», der det fins verktøy for dette («<i>Arealbruksendringer.xlsx</i>»).</p> <p>I den grad nye arealer skal tas i bruk bør det, så langt som mulig, angis avbøtende tiltak. Dette kan f.eks. være å tilbakeføre tidligere drenerte myr- og våtmarksområder ved å lukke</p>	<p>Beiarn kommune ser det som vanskelig på lokalt, kommunalt nivå å stoppe klimautslipp uten endringer på makronivå i samfunnet.</p> <p>Tilbakeføring av myrområder kan sees på, men vi er usikre på hvordan dette veies opp mot jordvernet. Hvis det er aktuelt vil det også være positivt som klimatilpasning i forhold til intens nedbør.</p>

	<p>dreneringssystemene. Kartlegging av slike områder kan derfor gi nødvendig kunnskap om dette, i tillegg til at slik restaurering generelt kan være et betydelig klimatiltak.</p>	
	<p>Tydelige signaler om jordvern</p> <p>Fra dagens regjering og Stortinget er det en tydelig holdning til at jordvernet skal vektlegges i større grad enn tidligere. Nasjonal jordvernstrategi ble i 2015 vedtatt av Stortinget med klare forventninger om å redusere omdisponering av dyrket jord og dyrkbar jord. Målet er at årlig omdisponering av disse jordbruksressursene ikke skal overstige 4000 dekar. Strategien ble oppdatert i forbindelse med statsbudsjett for 2019 og viderefører i stor grad de samme forventningene, i tillegg til to nye tiltak.</p> <p>I slutten av 2018 sendte landbruks- og matministeren ut et brev til fylkesmennene for å klargjøre jordvern som nasjonal eller vesentlig regional interesse i kommunenes planlegging. Brevet viser tydelig hvilke vurderingskriterier som er aktuelle når Statsforvalteren skal fremme innsigelser med bakgrunn i jordvern. I januar 2021 sendte landbruks- og matministeren og kommunal- og moderniseringsministeren et brev til alle landets kommuner og fylkeskommuner om å ivareta jordvern og bærekraftsmålene i kommunenes arealplanlegging.</p> <p>For Nordland har Statsforvalteren fulgt opp de nasjonale målsettingene og vedtatt en strategisk plan for jordvern i Nordland. Denne planen beskriver hvordan forvaltningen, og særlig kommunene, skal følge opp jordvern hensynet i arealplanleggingen. I vår strategiske plan har vi som mål at det ikke skal omdisponeres mer enn 200 daa dyrka og 200 daa dyrkbar jord i Nordland per år. Helst bør årlig omdisponering være lavere enn dette.</p> <p>Statsforvalteren ser av kommunens prioriteringer at LNFR-områdene fortsatt skal ivareta jordbruksnæringens produksjonsgrunnlag. Samtidig skal det vises smidighet i egnede områder og utvalgt knutepunkt. I vår videre vurdering vil vi legge særlig vekt på at kommunene har vurdert og synliggjort alternative utbyggingsområder dersom planer legger opp til utbygging på dyrka og dyrkbar jord. Jordvern må vektles høyt for å unngå omdisponering av dyrka jord til andre formål. Vi mener kommunen bør ha som utgangspunkt at ingen nye utbyggingsarealer skal legges på dyrka jord. Jo klarere denne forutsetningen er uttalt i planprogrammet, jo lettere blir det å avslå forslag fra private grunneiere til nye utbyggingsformål. Når kommunen skal vurdere om et område med dyrka jord skal omdisponeres, vil det være fornuftig å ta utgangspunkt blant annet i verdiklasse og plassering. For å opprettholde vår selvforsyningsgrad av matvarer, må vi opprettholde eller øke jordbruksarealet vårt. Skal det være mulig, må areal som går tapt erstattes. Dette kan gjøres enten ved å dyrke opp nye arealer eller ved å flytte jorda. Jordflytting skal være et jordvernstiltak, og skal ikke legitimere for omdisponering av matjord. Jordflytting skal alltid være siste utvei, og alternative avbøtende løsninger skal utredes først.</p> <p>Kommunen bør ha en klar strategi for arbeidet med kommuneplanen om hvordan kommunen skal bidra til økt matproduksjon, og hvilke arealer som skal sikre dette.</p>	<p>Vi ser ikke for oss store inngrep i jordbruksarealer, men ser at en knutepunktsutvikling vil måtte innebære noe omdisponering.</p> <p>Det samme gjelder en kommunedelplan for Beiarelva, der omdisponering ikke kan utelukkes før planprosessen er startet.</p>

	<p>Ansvar for å sikre ressursgrunnlaget for reindrift Statsforvalteren har ansvar for å gjøre offentlige myndigheter bevisst det ansvaret som følger av Grunnlovens § 108 og folkerettens regler om urfolk og minoriteter. Samisk reindrift i Nordland er nært knyttet til samisk kultur, språk og samfunnsliv. Ut fra Grunnloven, folkeretten og intern norsk rett skal myndighetene legge forholdene til rette for å sikre og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv. Dette gjelder både sikring av de verdiene som finnes i dag, og utviklinga for framtida.</p> <p>I plansammenheng dreier dette seg først og fremst om at offentlige planer skal bidra til å sikre ressursgrunnlaget for samisk reindrift i nåtid og framtid. Dette følger også av reindriftslovens formålsparagraf § 1 andre ledd. Det er ikke bare sentrale myndigheter som har dette ansvaret. Også kommunen har et slikt ansvar og skal synliggjøre det på ulike plannivå.</p> <p>Bit-for-bit utbygging er en av de største utfordringene for reindriften i Nordland i dag. Reindriften er en arealavhengig næring. Reinen trenger store, sammenhengende, uberørte beiteområder, tilgang til alle typer sesongbeiter og egnede flyttveier mellom dem. Summen av mange små inngrep og forstyrrelser kan få utilsiktede og store negative følger for reindriften. Fortetting rundt eksisterende grender, bygdesentrum og fritidsboligområder i stedet for spredt utbygging, er et viktig grep for å sikre reindriften tilgang til egnede beite-, flytte- og samlingsområder for framtida.</p> <p>LNFR-områdene skal i tillegg til å sikre jordbruksnæringens produksjonsgrunnlag også sikre skogbrukets og reindriftnæringens ressursgrunnlag.</p>	<p>Beiarn kommune ønsker å ha åpen dialog med Saltfjellet reinbeitedistrikt.</p>
	<p>Kjerneområder landbruk Kommunen bør ved revisjon av kommuneplanens arealdel definere viktige landbruksområder, og eventuell definere vekstgrenser mellom mer tettbygde strøk i kommunen og jordbruksareal. Viktige landbruksområder, eller kjerneområder landbruk, er de arealene i kommunen som er viktige for to av jordbrukets sentrale samfunnsoppgaver; matproduksjon og opprettholde jordbrukets kulturlandskap. Bevissthet om hvilke arealer som må vernes gjennom arealplanen for ulike inngrep, er svært viktig. Det er nødvendig for å sikre at landbruksnæringa fortsatt har driftsgrunnlag. Landets matforsyningssevne må ikke forringes. En god måte å gjøre dette på, er å benytte kjerneområder/hensynssoner i plan- og bygningsloven.</p> <p>Kjerneområder som kommunene fastsetter i arealplan, er styrende for arealforvaltningen i planperioden. Det er avgjørende at kjerneområder gis et tydelig og utvetydig innhold. Det bør blant annet framgå hva som skiller dem fra øvrige LNFR-områder. Kjerneområdene kan også omfatte viktige områder for skogbruk, utmarksbeiter og viktige kulturlandskap. Skogbruk, beitenæring (også reindrift) og reiseliv er eksempler på næringsaktiviteter som kan ha</p>	<p>Vi tar imot innspillet om kjerneområder for landbruk, men ser at det blir vanskelig å definere fulldyrka areal, beiteområder og skog som ikke er kjerneområder for landbruket.</p>

	<p>motstridende interesser i samme utmarksområde. Derfor bør kommunale bestemmelser for kjerneområder så langt det er mulig, fastsette grenser for ulike interesser.</p> <p>Gjennom kjerneområder kan kommunene i tillegg prioritere ulikt i deler av kommunen der presset til bygging av boliger og fritidshus i LNFR-områder varierer.</p>	
	<p>Arealregnskap</p> <p>Som påpekt ovenfor bør forslag til bruk av nye arealer til utbyggingsformål kunne begrunnes ut fra et behov, etter en vurdering av tilgjengelige muligheter i allerede planavklarte områder. Dette fremstår som særlig viktig ved vurdering av behovet for områder til boligbygging og fritidsbebyggelse.</p> <p>Dersom ny kunnskap viser at behovet er endret eller at valgte geografisk plassering er ugunstig, bør kommunen vurdere å tilbakeføre arealer avsatt til formål som ikke er realisert i siste planperiode til LNFR-formål.</p>	<p>Beiarn kommune beklager at planprogrammet ikke inneholder et godt nok arealregnskap.</p>
	<p>Konsekvensutredning</p> <p>KU-forskriften krever en beskrivelse av virkningene både av de enkelte utbyggingsområdene, hver for seg, og av de samlede arealbruksendringene i planen. Kravet om en samlet vurdering innebærer et overordnet nivå der langsiktighet og helhet bør stå sentralt.</p> <p>En god beskrivelse og oversikt over konsekvensene for landbruket er viktig som grunnlag for å kunne gi administrasjonen og politikere et godt grunnlag for utarbeidelse av endelig planforslag. Konsekvensutredningen bør, som angitt ovenfor, omhandle både det enkelte utbyggingsområde og planen som helhet.</p> <p><i>Landbruk</i></p> <p>Dersom viktige nåværende, og framtidige jordbruksarealer avklares tidlig, vil dette gi kommunen et bedre grunnlag for å vekte landbrukets behov opp mot andre samfunnsbehov. Kjerneområdene kan også «vernes» slik at kommunen politisk ikke åpner for innspill til nye utbyggingsområder på disse arealene. Gjøres dette tidlig i planprosessen før det åpnes for arealinnspill fra innbyggere, vil kommunen redusere arbeidsbelastningen med å behandle innkomne innspill i forhold til konsekvensutredning. Det er viktig at kommunen tydelig begrunner behovet for utbygging ved omdisponering av dyrka og dyrkbar jord. Det er også viktig at arealregnskap for kommunens samla omdisponering av dyrka og dyrkbar jord blir en del av vurderingene av de samlede virkningene av planen og enkelttiltak.</p> <p><i>Reindrift</i></p> <p>Det er nødvendig at kommunen sikrer tilstrekkelig reindriftsfaglig kunnskap og kompetanse inn i arbeidet med konsekvensutredningen.</p>	<p>Beiarn kommune forventer ikke den store mengden med innspill til endringer av arealformål. Det vi ser av allerede innkomne innspill er at de egner seg til prinsipielle avklaringer i politikken om verning av landbruks- og reindriftsareal.</p>

	<p>Det er særlig viktig at reindriftas samlede belastning blir belyst. Det enkelte reinbeitedistrikt trenger tilgang på nødvendige beite- og driftsområder, årstidsbeiter og flyttleier. Den samla belastninga viser hvilke flaskehalsar, begrensninger og utfordringer reindriften har i kommunen. Disse forholdene må vektlegges i planen. Reinen er sky og trekker seg bort fra områder med menneskelig aktivitet. Tapet av beiteareal kan derfor være betydelig større enn arealet som berøres direkte av et fysisk inngrep. NINAS Rapport 1305 om Vindkraft og reinsdyr, anbefales som viktig kunnskapsgrunnlag ved vurdering av unnvikelseeffekten av tiltak i reinbeiteområder.</p>	
	<p>Medvirkning Kommunens plan for medvirkning gir innbyggerne gode muligheter til å følge planprosessen og å komme med innspill. Reindriftsretten er opparbeidet gjennom alders tids bruk, og er en rettighet på linje med grunneierretten. Vi anbefaler kommunen å avklare problemområder for reindriften tidlig i planprosessen. Det er særlig viktig å gi reindriftsutøverne mulighet til å beskrive effekten av de forslag til arealdisponeringer som kan påvirke reindriftsinteressene. Det beste er at disse avklaringene skjer før kommunen setter i gang lokale arbeidsgrupper eller ber om innspill til kommuneplanens arealdel på annen måte. Tidlig avklaring gir bedre mulighet for å finne løsninger som fungerer for alle parter. Statsforvalteren deltar gjerne på slike dialogmøter. Reinbeitedistriktet vil også være en viktig kilde til informasjon for konsekvensutredningen. Det er reindriftsutøverne som best kjenner flyttleiene og vet hvordan beiteområdene brukes. Statsforvalteren er statlig fagmyndighet på reindriftsområdet. Denne rollen innebærer å ivareta nasjonale og vesentlig regionale interesser for reindriften, blant annet gjennom å fremme innsigelse til arealplaner som er i strid med reindriftsverdier av nasjonal og vesentlig regional betydning. Siden reinbeitedistriktet og Statsforvalteren har ulike roller i forbindelse med arealsaker, må kommunen forholde seg til begge aktører i planarbeidet. Landbruksforvaltningen i Beiarn kommune har god kunnskap om jordbruket i kommunen. Det er positivt at landbruksforvaltningen, sammen med teknisk etat, har ansvar for å lede planprosessen. Det godt utgangspunkt for å sikre konstruktiv dialog med landbruksnæringa. God arealforvaltning er ei forutsetning for å videreutvikle landbruket og sikre framtidig matproduksjon.</p>	<p>Beiarn kommune ønsker å opprette dialog med reindriften, både med sekretæren i Saltfjellet reinbeitedistrikt og gjennom befaringer med utøverne i Saltfjellet reinbeitedistrikt.</p>
	<p>Samfunnssikkerhet og beredskap Hensynet til samfunnssikkerhet skal være førende for arbeidet med kommuneplanens arealdel, og risiko- og sårbarhetsanalyser er et viktig verktøy for å sikre at planer fremmer hensynet til samfunnssikkerhet. Ved utarbeidelse av planer for utbygging skal planmyndigheten påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet, eller selv foreta slik analyse. Analysen skal</p>	<p>Beiarn kommune tar naturfare på alvor og ønsker ikke tilrettelegging for ny bebyggelse i områder utsatt for naturfare. I gjeldende arealdel av kommuneplanen er kartlagte fareområder avmerket som hensynssoner.</p>

<p> vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Området med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap, jf. plan- og bygningsloven § 4-3. </p> <p> For Beiarn kommune er det spesielt viktig at hensynet til flom, skred og havnivåstigning med påfølgende stormflo blir utredet i ROS-analysen, og ivaretatt gjennom hensynssoner og bestemmelser. I tillegg bør nedslagsfeltet til drikkevann avmerkes i planen som hensynssone. Det er viktig å være oppmerksom på området hvor Beiarelva munner ut i havet, som kan være spesielt utsatt hvis man får en samtidig kombinasjon av flom i elv og stormflo, evt. også med bølger. Som påpekt innledningsvis er videre området som er avsatt til «Allhus» på Harrmoen i hovedsak innenfor nivået for 100-årsflom i Beiarelva. Statsforvalteren anbefaler kommunen å bruke DSB sin veileder om samfunnssikkerhet Metode for risiko- og sårbarhetsanalyse i planlegging til gjennomføring av ROS-analyse, samt bruk av sjekklister for potensielle, uønskede hendelser til ROS-analysen, se vedlegg 5 i veilederen. </p> <p> En sjekklister for alle typer risiko- og sårbarhetsforhold bør benyttes innledningsvis, deretter analyseres de relevante risiko- og sårbarhetsforhold. </p> <p> I tillegg vil kommunens helhetlige ROS-analyse være et viktig grunnlagsdokument i det videre arbeidet med ROS-analysen i arealdelen. </p> <p> Kommunen oppfordres til å implementere klimatilpasning som en del av arbeidet med samfunnssikkerhet, og jobbe systematisk og helhetlig på tvers av sektorer i kommunen. Kommunen bør basert på lokale forhold, vurdere hvordan endringer i klima kan påvirke blant annet samfunnssikkerhet, kritisk infrastruktur, natur- og kulturmiljø, befolkningens helse, samt forutsetninger for berørte næringer, og hvordan dette skal følges opp, jf. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. </p> <p> Herunder bør klimatilpasning være en del av ROS-analysen. </p> <p> I arbeidet med samfunnssikkerhet i plan, og klimatilpasning spesielt, oppfordrer vi kommunen til å benytte seg av Kunnskapsbanken til DSB. </p> <p> Jf. De Nasjonale forventningene til kommunal planlegging 2019-2023, forventer regjeringen at kommunene legger vekt på klimatilpasning og samfunnssikkerhet i sin planlegging, og legger de høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger til grunn for arbeidet. Kommunen må planlegge med tanke på hyppigere og større flommer, økt skredfare og stigende havnivå med påfølgende høyere stormflo. </p> <p> Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning (SPR) gir føringer for kommunenes, fylkeskommunenes og statens arbeid med klimatilpasning. Det er </p>	<p> Vi ser at klimatilpasning innebærer blant annet en utvidelse av disse områdene for å ta høyde for mer ekstreme værhendelser som økt intensitet i nedbør og lengre tørkeperioder. </p>
--	---

	<p>utarbeidet en egen veileder for hvordan klimatilpasningsarbeidet kan gjennomføres. Her er det henvisninger til lovkrav og lenker til en rekke eksempler. Veilederen tar for seg klimatilpasning for både planstrategi, kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, temaplan og reguleringsplaner. Veilederen viser også til hvilket ansvar ulike offentlige aktører har i klimatilpasningsarbeidet. Veilederen finner dere her.</p> <p>I arbeidet med klimatilpasning, er klimaprofilen for Nordland et viktig kunnskapsgrunnlag og hjelpemiddel i kommunenes overordnede planlegging. Klimaprofilen finnes på www.klimaservicesenter.no. Statsforvalteren i Nordland har utarbeidet temperaturprofiler, nedbørsprofiler og fremtidige stormflonivåer for ulike steder i Nordland basert på klimaprofilene. Disse dataene finner dere her.</p>	
	<p>Videre saksgang Digitaliserte plankart For å sikre tilfredsstillende medvirkning ved høring av planen, vil vi spesielt oppfordre til at planforslaget oversendes i SOSI-format til plannordland@kartverket.no. På denne måten vil tiltakshaver også få kvalitetssikret digitale kartdata (jf. vår hjemmeside: «Ny kartløsning og bedre kvalitetssikring for bedre arealplaner»).</p> <p>Samordning av statlige innsigelser i Nordland Statsforvalteren har i henhold til Kommunal- og moderniseringsdepartementets brev av 22.12.17 ansvar for å samordne innsigelser fra regionale statsetater i Nordland i plansaker. Vi ber om at kommunen setter av tid til dialog med berørte statlige myndigheter, i den grad det dreier seg om arealkonflikter. En slik dialog bør fortrinnsvis skje før saken sendes på offentlig ettersyn. Statsforvalteren kan bidra til å gjennomføre en slik dialog.</p>	<p>Kommunen tar informasjonen til orientering.</p>

Vurdering:

Planprogrammet vedtas som lagt ut til offentlig ettersyn og sendt på høring.

Vedlegg:

Planprogram Kommunaplanens arealdel 2021-2033

Innspill

rådman